

Імітація різних видів компетенцій менеджера з персоналу може бути забезпечена завдяки комбінації аналізу конкретних ситуацій і ролевих ігор, наближених до реальних умов. У результаті засвоєні студентами економічні знання і способи розумової діяльності трансформуються у форми і методи практичної роботи за спеціальністю, роботи за спеціальністю, сформовані навички і вміння використовуються творчо і, щонайголовніше, формується потреба як щодо постійного, систематичного самонавчання та самовдосконалення, так і досягнення високих показників праці.

*Н. М. Лисенко, канд. екон. наук, проф.,
кафедра обліку підприємницької діяльності*

ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ОБЛІК І АУДИТ» ВІДПОВІДНО ДО СУЧАСНИХ ВИМОГ

Необхідність визначення основних напрямів реформування системи підготовки фахівців зумовлюється реальними соціально-економічними процесами, зокрема: демократизацією суспільства, інтеграцією України у світове співтовариство; низькою економічною ефективністю використання народногосподарських ресурсів. Фахівці спеціальності «Облік і аудит» мають можливість працювати бухгалтерами, економістами, ревізорами, аудиторами, фінансовими аналітиками як у банківських і в небанківських фінансових і кредитних установах, державних органах, так і на підприємствах різних галузей економіки України.

Головною метою є підготовка професіоналів конкурентоспроможного рівня, які сприятимуть зростанню України як процвітаючої держави з розвинутою ринковою економікою, інтегрованою у глобальний економічний простір. Тому сучасна система модернізації і розвитку професійної підготовки фахівців за спеціальністю «Облік і аудит» повинна передбачати не тільки глибоке вивчення економіки, бухгалтерії, основ господарського законодавства, інформаційно-комунікаційних технологій, а й поєднання теоретичної та практичної підготовки і формування навичок і культури самостійної роботи з інформаційними технологіями та доброї орієнтації в області сучасних програмних продуктів у сферах майбутньої професійної діяльності і розуміння, як їх використовувати, пристосовувати, структурувати

для впорядкування інформаційних потоків, що безперервно збільшуються і набуття дуже широкого спектру знань, компетенцій і практичних навичок, у тому числі і вміння оцінювання економічної ситуації та визначення перспективних напрямів розвитку підприємницької діяльності. Наскрізна програма передбачає цілу низку різноманітних видів практик: навчальну практику із комп'ютерної техніки та програмування; виробничі практики на підприємствах та організаціях з метою вивчення виробничо-господарської діяльності; набуття навичок роботи в реальних виробничих умовах бухгалтерської практики, роботи з діловою кореспонденцією.

Економісти-бухгалтери майбутнього мають бути підприємцями за своїм способом мислення і життя, що і передбачено ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні». Їм слід виходити з того, що немає ні гарантії, ні перспективи займати тривалий час певну посаду на якомусь конкретному підприємстві в умовах динамічних змін ринку. Отже, найважливішим активом високотехнологічної інформаційно-мережної економіки, що формується у світі, стають не матеріальні ресурси, як це було в ХХ ст., а майбутні фахівці з головними характеристиками: комплексні знання, інтелект, професіоналізм, творчі здібності, інформація, інновації, посилення ролі кваліфікації фахівців. Без сумніву завданням вищої освіти є підготовка таких професіоналів спеціальності «Облік і аудит», які б досягали успіхів у практичній діяльності, навчити їх бачити можливості там, де інші бачать тільки проблеми, розвивати здібності оригінально та творчо мислити, дотримуючись у житті моральних принципів. Якість освіти не повинна передбачати навчання вирішувати конкретну проблему сьогодні, вона має формувати мислення і мати незалежний, творчий розум, а це дозволяє фахівцю вміти аналізувати та використовувати наявну соціально-економічну ситуацію, оперативно адаптуватися до швидких змін й особистих ситуацій, сприймати й застосовувати оригінальні форми роботи, протистояти новим видам зовнішнього тиску, що вимагає гнучкого інтелекту, генерувати ідеї і вміти долати труднощі.

В сучасних умовах успішну кар'єру може забезпечити тільки така система освіти, що враховує процеси глобалізації і те, що випускники вищої школи мають жити й працювати в новому світі, у якому границі національних економік і культур стають усе більш умовними. За умови євроінтеграції бізнес-середовище передбачає окрім наявності комплексних знань зі спеціальності у

фахівців, знання та вільне володіння іноземними мовами і, передусім, англійською, німецькою, базовими навичками їх застосування в професійній практиці та в обміні програмами навчання. Існують певні навички, що обов'язкові для сьогодення й будуть необхідні в майбутні десятиліття і формуються в процесі науково-дослідницької роботи. З цією метою досвідчені викладачі ведуть постійну роботу зі студентами, залучаючи їх до науково-дослідницької діяльності та практики бізнес-консультування організацій та підприємств з подальшою участю в студентських олімпіадах, підготовкою конкурсних наукових робіт та опублікуванням результатів самостійних досліджень і статей у професійних та наукових виданнях. Найбільш активні та цілеспрямовані студенти, які проявляють здібності до практичного пізнання, аналітичного мислення, дослідницької роботи мають можливість реалізувати свої здібності у конференціях. Відомо, що це потребує якісного вдосконалення методик і практики навчання та викладання відповідно до вимог міжнародного рівня з метою інтегрування у Європейську і світову системи освіти і науки згідно профілю, організація стажування викладачів і студентів за кордоном.

Майбутній фахівець зі спеціальності «Облік і аудит» має усвідомлювати, що прагнучи успіху і кар'єрного росту, він не може працювати в ізоляції, а завжди контактує із третьою стороною в сфері бізнесу, контролюючими органами, незалежними аудиторами і експертами, партнерами або зіштовхується із суспільством у цілому і це потребує поєднання в собі комунікативних навичок і умінь міжособистого спілкування зі знанням і сприйняттям культурного розмаїття, особливо при роботі в інтернаціональних компаніях.

Зазначене сприятиме адаптації освітньої системи України з урахуванням приєднання її до Болонської Декларації і професійної підготовки фахівців з обліку і аудиту до світових стандартів як у формальному, так і змістовному відношенні та нової парадигми освіти, що покликана не лише передавати студентам конкретні знання, а комплекс практичних навичок і придати динамічний характер їх навчанню, вмінню адаптуватися до якісно інших умов життєдіяльності й господарювання в цілому, вмінню прилаштовуватися в постійно мінливому соціально-економічному середовищі.

*Л. М. Лиськова, асист.,
кафедра міжнародної торгівлі*